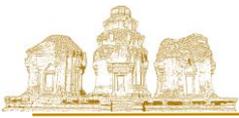

ด้านความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร ความเป็นประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติ และความถูกต้องและเหมาะสม ทั้ง 23 กลยุทธ์ อยู่ในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด

คำสำคัญ: กลยุทธ์, การพัฒนา, การใฝ่เรียนรู้, สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

Abstract

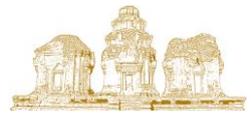
This research aims to develop desirable characteristics of learners and formulate strategies to develop desirable characteristics of learners in Prakong schools under the Office of the Basic Education Commission. The research was divided into 4 phases i.e. Phase 1 was synthesis of components to develop desirable characteristics of learners ; Phase 2 was the exploring of current and desirable conditions for the development of desirable characteristics of learning ; Phase 3 was the defining strategies for developing in pursuing learning ; And Phase 4 was the evaluation of the strategy of qualitative research and quantitative research. The population and the sample group were school administrators and teachers in Basic Education institutions. The data collected tools were questionnaires, semi-structured interviews and group discussions from experts. Quantitative data were analyzed by percentage, mean, standard deviation. It was the mixed methodology and required values. The results showed that elements of development of desirable characteristics, pursuing learning of the learners consisted of 5 parts which consisted of development of management quality, teacher quality development, development of learner quality, curriculum quality development and learning management, the development of contextual quality and involvement of the stakeholders. The overall assessment result was at the highest level ($\bar{X} = 4.93$ S.D. = .10). From the survey, the overall current condition was moderate ($\bar{X} = 2.77$ S.D. = .18). The overall desirable condition was at the highest level in all items ($\bar{X} = 4.69$ S.D. = .23). And the need for development of the desirable characteristics of the learners was found that the development of the quality of learners had the highest essential demand value (PNImodified = .73). Analyzing of the internal environment and outside the school and interviews the educational institutions with good results as the best practice was found to have 23 strategies, 54 measures, 54 goals and 54 indicators of success. From the results of the evaluation of the effectiveness of strategies for developing desirable characteristics of learners, it was found that in terms of feasibility benefits to executives benefit to practitioners. And the accuracy and appropriateness of all 23 strategies were at the highest level.

Keywords: Strategy, Developing, Pursuing learning, Office of the Basic Education Commission

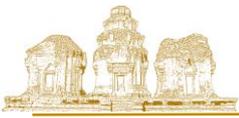
บทนำ

การศึกษาเป็นการพัฒนามนุษย์ให้สมบูรณ์ โดยระบบการศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนา ให้เกิดความสมดุล ซึ่งการศึกษาเป็นการสร้างทุนทางปัญญา เพื่อการพัฒนา และแก้ปัญหาให้สอดคล้องกับทิศทางการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยแต่ละประเทศมุ่งเน้นพัฒนาการศึกษา เพื่อให้มนุษย์มีศักยภาพเพียงพอต่อการดำรงชีวิตที่ผสมกลมกลืนระหว่างธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อให้เกิดผลดีและบรรลุมวลค่าประสงคขององค์กร โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน และสถานการณ์ด้านพลวัตของสังคม ซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้เรียนอย่างรวดเร็วด้วยมิติที่ซับซ้อนทำให้สถานศึกษาพัฒนาผู้เรียนได้ยากยิ่งขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559: 18 - 2) โดยการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนา และยกระดับคุณภาพคนในชาติให้ดีขึ้น และมีปัจจัยสำคัญอีกประการที่เป็นตัวชี้วัดความสำเร็จของการจัดการศึกษา คือ กลยุทธ์การบริหารการศึกษา เพราะการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทุกระดับ ให้เป็นบุคคลที่มีศักยภาพในการพัฒนาอย่างไม่มีที่สิ้นสุด ดังนั้น คุณภาพการใฝ่เรียนรู้จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ตั้งเป็นประเด็นหลัก เพื่อจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนมีคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ ให้สอดคล้องสัมพันธ์กันทั้งด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ บุคลิกภาพ ภาวะผู้นำ และความรู้ทางวิชาการ (วิมลมาศ เรืองพานิช, 2557: 1) โดยความสามารถในการบริหารจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถของผู้เรียนให้เป็นผู้มีความรู้ ความคิด ทักษะ และคุณธรรม เพื่อก้าวให้ทันการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคปัจจุบัน ซึ่งสถานศึกษานิยมใช้วิธีการที่หลากหลายเพื่อพัฒนาองค์กรให้เจริญก้าวหน้า และประสบความสำเร็จ เช่น การใช้กลยุทธ์เป็นแนวทาง หรือวิธีการทำงานที่ดี เพื่อให้องค์กรบรรลุวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่ง Vick & Heiberger (2008: 26 -23) กล่าวว่า กลยุทธ์สามารถนำมาปรับปรุงวัฒนธรรมองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และดึงดูดให้บุคลากรมาร่วมปฏิบัติงาน ซึ่งกลยุทธ์ที่ดีจะช่วยให้บุคลากรเข้าใจถึงปัจจัยหลักขององค์กร และร่วมกันปฏิบัติงานแนวใหม่ เพื่อพัฒนาองค์กรให้เจริญก้าวหน้าต่อไป จากการศึกษาเอกสาร และการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน พบว่า การที่จะพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ ต้องจัดกระบวนการพัฒนาคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียน ให้มีความเหมาะสมรอบด้าน ทั้งด้านบุคลากร สถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ ดังที่บุญชม ศรีสะอาด และคณะ (2553: 118-119) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางในการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า กระบวนการที่นำไปสู่ความสำเร็จในการพัฒนาการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียน ประกอบด้วย 1) ด้านผู้บริหาร ต้องมีความรู้ ความสามารถในการบริหารการศึกษาทุกด้าน มีกระบวนการนิเทศภายในที่เป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ 2) ด้านครูผู้จัดการเรียนรู้ ต้องมีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับเนื้อหาที่จัดการเรียนรู้เป็นอย่างดี มีความสามารถในการพัฒนาหลักสูตร ตั้งใจจัดการเรียนรู้ และมีเทคนิคจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัย จัดทำแผนการเรียนรู้ และนำไปใช้ได้จริง 3) ด้านผู้เรียนต้องตั้งใจเรียน มีระเบียบวินัยในการเรียน และมีเป้าหมายของชีวิตที่ชัดเจน 4) ด้านหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ หลักสูตรต้องตรงกับความต้องการ และความสนใจของผู้เรียน และการเรียนรู้สอดคล้องกับชีวิตจริง โดยเน้นการคิด การปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี มีการวัดและประเมินผลหลากหลายวิธี ที่ตรงกับสภาพจริง 5) ด้านสื่อ อุปกรณ์และเทคโนโลยีทางการศึกษา ต้องทันสมัย

และเพียงพอกับความต้องการใช้งานของผู้เรียน มีห้องปฏิบัติการที่มีประสิทธิภาพ มีห้องสมุดที่เอื้อต่อการค้นคว้าด้วยตนเอง มีหนังสือและคอมพิวเตอร์ เพื่อการสืบค้นที่เพียงพอ และได้มาตรฐาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของปรัชญา เวสารัชช (2545: 4) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของกระบวนการบริหารจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพไว้ว่า ควรประกอบด้วย 1) หลักสูตร ต้องจัดให้เหมาะสมกับสถานศึกษา และท้องถิ่นอย่างสร้างสรรค์ 2) ผู้บริหาร เป็นบุคคลสำคัญที่จะต้องบริหารงานอย่างตั้งใจ 3) ครูผู้จัดการเรียนรู้ต้องถ่ายทอดมวลประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนทันต่อเหตุการณ์ และวิทยาการที่เปลี่ยนแปลงอย่างสร้างสรรค์ 4) รูปแบบ และวิธีจัดการเรียนรู้ กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการระดมความคิด และการปฏิบัติจริง 5) สื่อและอุปกรณ์เพื่อการเรียนรู้ ห้องปฏิบัติการและสื่อเทคโนโลยีมีความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน 6) ผู้เรียน ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของเกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2554: 69-70) กล่าวว่า กระบวนการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ประกอบด้วย 1) หลักสูตร ต้องทันสมัยสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ท้องถิ่น และวัตถุประสงค์การจัดการศึกษาชาติ 2) ครูผู้จัดการเรียนรู้ต้องแสวงหาความรู้ใหม่ๆ นำมาพัฒนาผู้เรียนอย่างเหมาะสม 3) รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ต้องเน้นความสำคัญด้านกระบวนการคิด และการเรียนรู้กับสถานการณ์รอบตัว 4) สื่ออุปกรณ์ประกอบการเรียนรู้มีคุณภาพ และเหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน 5) ผู้เรียนต้องปรับเปลี่ยนวิธีและพฤติกรรมการเรียนรู้

จากการศึกษาคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ ตามแนวคิดของนักการศึกษา ตามที่ Trilling and Faded (2009: 170) พบว่า พลเมืองที่มีคุณภาพ มี 7 ประการ ได้แก่ 1) ความคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการแก้ปัญหา 2) การสื่อสาร สารสนเทศและการเรียนรู้เรื่องสื่อ 3) ความร่วมมือในการทำงานเป็นทีมและความเป็นผู้นำสังคม 4) ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม 5) การเรียนรู้การใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ 6) อาชีพและการเรียนรู้ด้วยตนเอง และ 7) ความเข้าใจข้ามวัฒนธรรม สอดคล้องกับการวิจัยของ อภิสิทธิ์พร สถิตภาคีกุล และคณะ (2555: 123-123) พบว่า คุณภาพการใฝ่เรียนรู้ และทักษะของคนไทย ประกอบด้วย 1) ด้านการคิด ได้แก่ การคิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหา และคิดอย่างมีวิจารณญาณ 2) ด้านการสื่อสาร ควรมีทักษะการสื่อสารอย่างน้อยสองภาษาขึ้นไป 3) ด้านการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุปัญญา 4) ด้านการทำงานเป็นทีม 5) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 6) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 7) ด้านการเรียนรู้ด้วยตนเอง และ 8) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบต่อสังคม และสอดคล้องกับผลการวิจัยของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2557: 3) ได้ศึกษา เรื่อง แนวทางการดำเนินการพัฒนาการศึกษาไทยกับการเตรียมความพร้อม พบว่า เป้าประสงค์ของการศึกษาไทย (Goal of Education) ได้แก่ การบ่มเพาะคนไทยให้มีศักยภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความสุขและพัฒนาประเทศให้มีความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน เป็นสังคมอยู่ดีมีสุข (Well - Being Nation) ซึ่งสอดคล้องกับหลักการพัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ตามข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษา ที่ว่าคนไทยยุคใหม่ต้องใฝ่รู้ ใฝ่เรียน คิดเป็น ทำเป็น เรียนรู้ตลอดชีวิต มีความสามารถในการสื่อสาร มีจิตสาธารณะ มีระเบียบวินัย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552 : 14) จากข้อมูลดังกล่าว พบว่า สังคมต้องการคนที่มีคุณภาพ มีความพร้อมทั้งด้านความรู้ ความคิด ทักษะและคุณธรรม ดังนั้น สถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นการศึกษาเริ่มแรกของการบ่มเพาะบุคคลให้มีคุณภาพ มีบทบาทหน้าที่ให้การศึกษา อบรมเด็กและ

เยาวชนของชาติ โดยการปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการศึกษาให้สามารถผลิตผู้เรียนที่มีคุณภาพการใฝ่เรียนรู้สู่สังคมอย่างมีคุณภาพ สถานศึกษากำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนาคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียน ให้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง และมีประสิทธิภาพสูงสุด

สำหรับการพัฒนาคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนบ้านประคอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีบริบทและพื้นฐานของการพัฒนาคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียน เช่นเดียวกับกับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาทั่วประเทศ ซึ่งสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรได้รับการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงดำเนินการศึกษา เรื่องกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อสังเคราะห์องค์ประกอบการพัฒนาคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียนมีอะไรบ้าง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียนควรเป็นอย่างไร กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เหมาะสมควรเป็นอย่างไร โดยนำมาประเมินกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีคุณภาพอยู่ในระดับใด ที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียนให้เหมาะสมกับสังคมไทยในปัจจุบันมากที่สุด ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดทำและนำเสนอเป็นกลยุทธ์ เพื่อพัฒนาคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

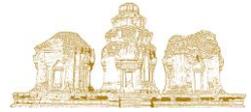
1. เพื่อพัฒนาการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนบ้านประคอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. กำหนดกลยุทธ์การพัฒนาการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนบ้านประคอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วิธีดำเนินการวิจัย

แบ่งออกเป็น 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 สังเคราะห์องค์ประกอบการพัฒนาคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียน โดยดำเนินการศึกษาเอกสาร และการวิจัย สังเคราะห์และจัดกลุ่มองค์ประกอบการพัฒนาคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียน ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบดัชนีความสอดคล้องขององค์ประกอบการพัฒนาคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียน และประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบการพัฒนาคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียน โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน

ระยะที่ 2 สสำรวจสภาพปัจจุบันและปัญหาการพัฒนาคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยดำเนินการนำผลการวิจัย

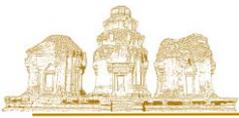

ระยะที่ 3 กำหนดกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนบ้านประคอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยดำเนินการนำผลการวิจัยระยะที่ 1 - 2 มาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสร้างแบบสัมภาษณ์ ร.ร.ที่มีผลการปฏิบัติที่ดี จำนวน 4 โรงๆ ละ 2 คน และวิเคราะห์สภาพภายในและภายนอกโรงเรียน นำผลการวิจัยระยะที่ 1 - 2 ผลสัมภาษณ์ และผลการวิเคราะห์โรงเรียนมา กำหนดโครงสร้างกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียน และกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนบ้านประคอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกลั่นกรองกลยุทธ์โดยการสนทนากลุ่ม

ระยะที่ 4 ประเมินกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนบ้านประคอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยดำเนินการประเมินความเป็นไปได้ของกลยุทธ์ ความเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร ความเป็นประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติ ความถูกต้องและความเหมาะสมของกลยุทธ์พัฒนาคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียน โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน โดยเปรียบเทียบผลการใช้กลยุทธ์พัฒนาคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนบ้านประคอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และประเมินความพึงพอใจของผู้บริหาร ครู นักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีต่อกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนบ้านประคอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

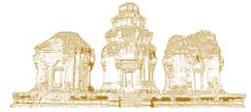
ผลการวิจัย

จากการวิจัย พบว่า องค์ประกอบการพัฒนาการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียน ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ การพัฒนาคุณภาพครู การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การพัฒนาคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาคุณภาพบริบท และการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง ผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.93$ S.D. = .10) จากการสำรวจสภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.77$ S.D. = .18) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ($\bar{X} = 4.69$ S.D. = .23) และค่าความต้องการจำเป็นพัฒนาการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียน พบว่า การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{modified} = .73$) เมื่อวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และการสัมภาษณ์สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีผลการปฏิบัติที่ดี สามารถสังเคราะห์และกำหนดได้ 23 กลยุทธ์ 54 มาตรการ 54 เป้าหมาย และ 54 ตัวชี้วัดความสำเร็จ จากผลการประเมินประสิทธิภาพของกลยุทธ์การพัฒนาการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียน โดยรวมพบว่า ด้านความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร ความเป็นประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติ และความถูกต้องและเหมาะสม ทั้ง 23 กลยุทธ์ อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด และเมื่อประเมินความพึงพอใจของครูและบุคลากรต่อกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนบ้านประคอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$ S.D. = .17) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อเช่นกัน

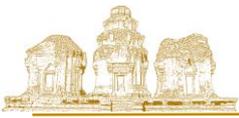
อภิปรายผลการวิจัย

การพัฒนาคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ โดยทางโรงเรียนมีการวางแผนการดำเนินการ ศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการพัฒนา และวิเคราะห์หาสาเหตุหรือปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียนไว้อย่างเป็นระบบ โดยใช้หลักการมีส่วนร่วม และพัฒนาส่งเสริมให้ครูมีคุณภาพมีความตระหนัก ยึดมั่นเป้าหมายการพัฒนา ประสานความร่วมมือ นำความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ของแต่ละคนมาใช้พัฒนาคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียนร่วมกัน มีการเสริมแรงและกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจ ตั้งใจ และมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของบุญชม ศรีสะอาด และคณะ (2553: 118-119) พบว่า แนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีกระบวนการสู่ความสำเร็จ ในการพัฒนาผู้เรียนประกอบด้วย ด้านผู้บริหาร ควรมีความรู้ความสามารถในการบริหาร มีกระบวนการบริหารการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ ส่วนด้านครูต้องมีความรู้ ความสามารถใน เนื้อหาวิชาที่จัดการเรียนรู้เป็นอย่างดี และสามารถพัฒนาหลักสูตรตามความต้องการของท้องถิ่น จัดการเรียนรู้ ได้อย่างมีประสิทธิภาพบรรลุเป้าหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยด้านผู้เรียนต้องตั้งใจเรียน มีระเบียบวินัยและเป้าหมายชีวิตที่ชัดเจน ซึ่งด้านหลักสูตรและการเรียนรู้ หลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งของการพัฒนาผู้เรียน จัดหลักสูตรให้ตรงกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน จะทำให้ผู้เรียนอยากเรียน และเรียนด้วยความสนุกสนาน เห็นคุณค่าของการเรียนมากขึ้น และนำไปใช้ได้ในชีวิตจริง การจัดการเรียนรู้ต้อง เน้นการคิด เน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี ทั้งนี้ต้องจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ตรงกับความต้องการของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยวัดและประเมินผลอย่างหลากหลายวิธีตรงตามสภาพจริง โดยโรงเรียนจัดหาสื่อที่ทันสมัยมีอุปกรณ์ และเทคโนโลยีทางการศึกษาพร้อมให้บริการแก่ครูและผู้เรียน โดยทางโรงเรียนได้รับความร่วมมือ ความช่วยเหลือจากชุมชนให้มีบทบาทร่วมพัฒนาโรงเรียนทั้งวัสดุ อุปกรณ์ บุคคลและงบประมาณ นอกจากนี้โรงเรียนศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถหรือความถนัดของครู เพื่อ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ได้รับการพัฒนาเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ เพื่อยกระดับคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียน มีการจัดหาสื่อต่างๆ ให้ครูได้ศึกษาค้นคว้า แสวงหาประสบการณ์และเพิ่มพูนความรู้ มีการแลกเปลี่ยน เรียนรู้การพัฒนาคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของปรัชญา เวสวัชช์ (2545: 8) กล่าวว่า องค์ประกอบของการบริหารจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ได้แก่ หลักสูตร ผู้บริหาร ครู รูปแบบและวิธีการเรียนรู้ สื่อ และอุปกรณ์ บรรยากาศ สิ่งแวดล้อม อาคารสถานที่ เงินทุนสนับสนุน และ ผู้เรียนมีความสำคัญมาก เพราะเป็นผู้รับการศึกษา และเป็นเป้าหมายหลักของการจัดการศึกษา ทั้งนี้การจัดการ การศึกษาจะสำเร็จได้ก็ต่อเมื่อผู้เรียนมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม โดยโรงเรียนมีการวางแผน กำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม เป้าหมายและระยะเวลาดำเนินการพัฒนาคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ไว้อย่างเหมาะสม ซึ่ง สอดคล้องกับผลการวิจัยของวิโรจน์ วัฒนานิมิตกุล (2540: บทคัดย่อ) พบว่า รูปแบบการสอนช่วยส่งเสริมการ ใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียน โดยผู้เรียนกลุ่มทดลองมีทักษะการแสวงหาความรู้มากกว่ากลุ่มควบคุม ผู้เรียนกลุ่มทดลอง มีเจตคติต่อการแสวงหาความรู้และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตหลังการ ทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม นอกจากนี้โรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ เพื่อ

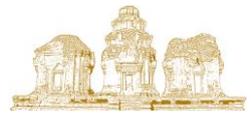

ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของครูในการพัฒนาคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ โดยมีการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัด ส่งเสริมและสนับสนุนครูให้จัดการเรียนรู้เสริมอย่างเข้มให้กับผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของศิริวิมล ชูชีพวัฒนา (2556: 78-81) พบว่า พฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ การเห็นคุณค่าในตนเอง การมุ่งอนาคตและการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว และการส่งเสริมบรรยากาศในการเรียนรู้จากครูอยู่ในระดับมาก และพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เมื่อจำแนกตามระดับชั้นเรียน การติดตามดูแลการเรียนจากผู้ปกครอง และการมีพื้นที่ในการเรียนรู้ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตามเพศ ระดับคะแนนเฉลี่ย และประเภทของผู้เรียนไม่พบความแตกต่าง

จากการสำรวจสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียนโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า สภาพปัจจุบันการพัฒนาคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรณีโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจสืบเนื่องมาจากโรงเรียน (อำเภอขานี) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ยังไม่มีแนวทางการพัฒนาที่ชัดเจน และไม่สามารถดำเนินการพัฒนาคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียนให้เกิดประสิทธิผลได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร สภาพปัจจุบันในการพัฒนาคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียนโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งโดยรวมและรายองค์ประกอบการปฏิบัติจึงอยู่ในระดับปานกลางทุกองค์ประกอบ โดยองค์ประกอบด้านการพัฒนาคุณภาพครูมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด แต่ในอนาคตโรงเรียน (อำเภอขานี) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคาดหวัง หรือความประสงค์ให้การพัฒนาคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการดำเนินกิจกรรมพัฒนาคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียนอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อทั้งกรณีโดยรวมและรายข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของอุดมสิน คันธภูมิ (2558: 192 -193) ได้พัฒนารูปแบบเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พบว่า สภาพปัจจุบันเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสภาพที่พึงประสงค์เครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยรวมมีสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับผลการวิจัยของพระครูสังฆรักษ์ธรรม ธรรมรัตน์ (2561: 84-87) พบว่า สภาพพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ภาพรวม มี 5 ด้าน พบว่า ความคิดเห็นของผู้เรียนอยู่ในระดับมาก โดยผู้เรียนมีพฤติกรรมความรักเรียนตามหลักไตรสิกขา ตามความคิดเห็นของผู้เรียน ภาพรวมด้านพฤติกรรมความรักเรียนตามหลักไตรสิกขา อยู่ในระดับมาก ส่วนพฤติกรรมความอยากรู้ตามหลักไตรสิกขา ความคิดเห็นของผู้เรียน ภาพรวมด้านพฤติกรรมความอยากรู้ตามหลักไตรสิกขาอยู่ในระดับมาก และได้ส่งเสริมพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ สำหรับผู้เรียนประถมศึกษา อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี แสดงออกถึงความตั้งใจเพียรพยายามในการเรียน แสวงหาความรู้ จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เมื่อพิจารณาจากความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน องค์ประกอบที่มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด ได้แก่ องค์ประกอบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน รองลงมา ได้แก่ องค์ประกอบการพัฒนาคุณภาพครู ส่วนที่มีค่าความต้องการจำเป็นต่ำสุด ได้แก่

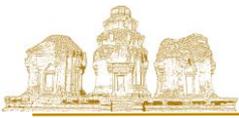

องค์ประกอบการพัฒนาคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าในปัจจุบันการดำเนินกิจกรรมพัฒนาคุณภาพการใ้เรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียน (อำเภอขานี) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ยังไม่บรรลุเป้าหมายได้นั้นเป็นเพราะโรงเรียนขาดการกำกับ ติดตามและประเมินผล เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จึงทำให้คุณภาพการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้อยประสิทธิภาพลง ซึ่งครูในฐานะผู้ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ต้องได้รับการพัฒนา และใช้เทคนิควิธีการถ่ายทอดความรู้ให้หลากหลาย จึงมีค่าความต้องการจำเป็นอยู่ในลำดับรองลงมา ส่วนองค์ประกอบการพัฒนาคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ เป็นสิ่งที่โรงเรียนดำเนินการอยู่แล้วและมีการปรับปรุงทุกปีการศึกษา จึงมีค่าความต้องการจำเป็นต่ำสุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสันติ พันธุ์พุม (2564: 67 - 68) ได้ทำการวิจัยการพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะใ้เรียนรู้ของผู้เรียนโรงเรียนเทศบาล 5 ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการ ควรเร่งพัฒนางานวิชาการโรงเรียนก่อนอย่างอื่น เพราะต้องการใ้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมคุณภาพการใ้เรียนรู้ของผู้เรียนให้ดีขึ้น โดยใช้รูปแบบ "3PCT Model" ประกอบด้วย การวางแผน การมีส่วนร่วม การแก้ไขปัญหา ความสามารถในการปฏิบัติและถ่ายโยงความรู้ เมื่อเปรียบเทียบคะแนนมีความต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทีระดับ.01 จากการประเมินผลและปรับปรุงรูปแบบ พบว่า ความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมคุณภาพการใ้เรียนรู้ ทักษะและการแสดงออกบนฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อถอดบทเรียน ผู้เรียนควรได้รับการจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย มุ่งดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คำนี้ถึงความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยครูต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีกับผู้เรียน ส่วนการกำหนดกลยุทธ์ทั้ง 5 ด้าน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า แนวทางการพัฒนาคุณภาพการใ้เรียนรู้ของผู้เรียน โดยทั่วไปมีองค์ประกอบการพัฒนาคุณภาพการใ้เรียนรู้ของผู้เรียน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ 2) ด้านการพัฒนาคุณภาพครู 3) ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 4) ด้านการพัฒนาคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ และ 5) ด้านการพัฒนาคุณภาพบริบทและการมีส่วนร่วม ซึ่งสอดคล้องกับชฎาภรณ์ อร่ามรุณ (2555: บทคัดย่อ) พบว่า กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 และเขต 2 มี 14 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์ส่งเสริมศักยภาพในการวางแผนบริหารงานวิชาการของบุคลากรทุกฝ่าย กลยุทธ์ปรับปรุงระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการวางแผนบริหารงานวิชาการใ้มีประสิทธิภาพกลยุทธ์พัฒนาระบบการจัดทำแผนการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมใ้มีประสิทธิภาพกลยุทธ์ปรับโครงสร้างการบริหารใ้เอื้อต่อการบริหารงานวิชาการใ้มีประสิทธิภาพ กลยุทธ์สรรหาและพัฒนาบุคลากรใ้มีความสามารถในงานวิชาการที่รับผิดชอบ กลยุทธ์เพิ่มศักยภาพของผู้บริหารงานวิชาการด้านภาวะผู้นำ ทำงานเป็นทีม นิเทศภายใน สร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากร และการบริหารงบประมาณ กลยุทธ์พัฒนาครูฝ่ายวิชาการและครูผู้จัดการเรียนรู้ใ้มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ การวิจัยและงานที่รับผิดชอบ กลยุทธ์พัฒนาระบบการขับเคลื่อนแผนการบริหารวิชาการไปสู่การปฏิบัติใ้มีประสิทธิภาพ กลยุทธ์พัฒนาสื่อแหล่งเรียนรู้ เทคโนโลยีสารสนเทศภายในและภายนอกโรงเรียนใ้เอื้อต่อการบริหารวิชาการ กลยุทธ์ปรับปรุงหลักสูตรโรงเรียนสนองตอบความต้องการของท้องถิ่น และ

สอดคล้องกับหลักสูตร แกนกลาง กลยุทธ์ส่งเสริมให้มีการประเมินการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและนำผลไปใช้ กลยุทธ์ปรับปรุงระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้มีภูมิคุ้มกันทางสังคม กลยุทธ์พัฒนาระบบการติดตาม และประเมินผลด้านการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพ และกลยุทธ์พัฒนาการนำผลการติดตามและประเมินผลด้านการบริหารงานวิชาการไปใช้วางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และสอดคล้องกับผลการวิจัยของราตรี ศรีไพรวรรณ (2556: บทคัดย่อ) ได้พัฒนากลยุทธ์การบริหารสู่ความเป็นเลิศ ของโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า กลยุทธ์การบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับประถมศึกษาประกอบด้วย กลยุทธ์หลัก 3 กลยุทธ์ เรียงลำดับตามความต้องการจำเป็น (ค่า $PNI_{modified}$) ได้แก่ 1) กลยุทธ์ผูกใจผู้ปฏิบัติงาน ประกอบด้วยกลยุทธ์รอง 5 กลยุทธ์ ได้แก่ (1.1) กลยุทธ์การจัดทำแผนพัฒนาเส้นทางความก้าวหน้าในวิชาชีพ (1.2) พัฒนาระบบพี่เลี้ยง (1.3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการเสริมสร้างวัฒนธรรมขององค์กร (1.4) พัฒนาโรงเรียนนำอยู่และปลอดภัย และ(1.5) สร้างเสริมขีดความสามารถของบุคลากร 2) กลยุทธ์ปรับปรุงการบริหารผลการดำเนินการ ประกอบด้วย กลยุทธ์รอง 3 กลยุทธ์ ได้แก่ (2.1) พัฒนาระบบสารสนเทศผลการดำเนินการ (2.2) พัฒนาระบบการวัดผลการดำเนินการ และ (2.3) สร้างเครือข่ายการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกองค์กร และ 3) กลยุทธ์ปรับปรุงระบบและกระบวนการ ประกอบด้วย กลยุทธ์รอง 4

กลยุทธ์ ได้แก่ (3.1) ออกแบบระบบงาน และกระบวนการทำงานให้พร้อมต่อภาวะฉุกเฉิน (3.2) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนในการออกแบบงานและกระบวนการทำงาน (3.3) พัฒนาระบบการทำงาน โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม และ(3.4) พัฒนาระบบควบคุมภายใน นอกจากนี้สอดคล้องกับพิเชษฐ ยังตรง (2560: บทคัดย่อ) ได้วิจัยกลยุทธ์การพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในศตวรรษที่ 21 พบว่า สภาพและปัญหาการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนในโรงเรียน ศตวรรษที่ 21 โรงเรียนมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย วัตถุประสงค์ มาตรการ แนวทาง เน้นด้านความรู้ และด้านคุณธรรมมากกว่าด้านความคิดและด้านทักษะ มีสื่อ เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนไม่เพียงพอ กับความต้องการของผู้เรียน มีระบบการนิเทศการจัดการกระบวนการเรียนรู้น้อย การวัดและประเมินผลเน้นด้านความรู้มากกว่าด้านความคิด ด้านทักษะ และด้านคุณธรรม ครูส่วนหนึ่งมีทักษะในการจัดการเรียนรู้ และสอดคล้องกับปิลันญา วงศ์บุญ (2550: 67 - 68) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ พบว่า ผู้เรียนมีคุณภาพการใฝ่เรียนรู้อยู่ในระดับสูง โดยมีคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ด้านการคิดริเริ่มสูงที่สุด รองลงมา ได้แก่ ความอยากรู้ อยากเห็น ความมีเหตุผล ความเพียรพยายาม ความตั้งใจอย่างมีสติและการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ตามลำดับ โดยมีคุณภาพการใฝ่เรียนรู้แตกต่างกัน โดยผู้ชายมีคุณภาพการใฝ่เรียนรู้สูงกว่าผู้หญิงอย่างมีนัยสำคัญสถิติที่ระดับ .01 และผู้เรียนที่อยู่ในระดับชั้นต่างกันมีคุณภาพการใฝ่เรียนรู้แตกต่างกัน ส่วนตัวแปรกับระดับชั้นไม่ส่งผลให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ต่อคุณภาพการใฝ่เรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อประเมินกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนบ้านประคอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ผลการประเมินประสิทธิภาพกลยุทธ์ในด้านความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร ความเป็นประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติ ความถูกต้องและเหมาะสม ทั้ง 23 กลยุทธ์ อยู่ในระดับมากถึงระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความเป็นไป

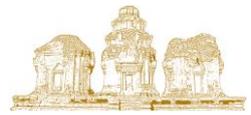

ได้มีผลการประเมินประสิทธิภาพโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านความเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร ความถูกต้องและเหมาะสม และความเป็นประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติ มีผลการประเมินประสิทธิภาพโดยรวมอยู่ในระดับมากตามลำดับ และเมื่อพิจารณาเป็นรายกลยุทธ์ พบว่า กลยุทธ์ที่มีผลการประเมินประสิทธิภาพทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 4 กลยุทธ์ ได้แก่ 1) กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ จำนวน 2 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์ที่ 5 ยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการศึกษาให้มีความคล่องตัวอย่างเป็นรูปธรรม และกลยุทธ์ที่ 6 ปรับโครงสร้างนโยบายสู่การปฏิบัติที่เป็นอิสระอย่างหลากหลายและครอบคลุมการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพครู จำนวน 1 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์ที่ 11 เพิ่มมาตรการให้ครูและบุคลากร ผลิตและใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี จัดการเรียนรู้ที่หลากหลายให้คุ้มค่า และกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ จำนวน 1 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์ที่ 18 พัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีและสภาพท้องถิ่นบูรณาการเข้ากับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านการประเมินประสิทธิภาพของกลยุทธ์ ดังนี้

ด้านความเป็นไปได้ของกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนบ้านประคอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 พบว่า โดยรวมผลการประเมินประสิทธิภาพกลยุทธ์อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายกลยุทธ์ พบว่า กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ ส่วนกลยุทธ์ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพบริบทและการมีส่วนร่วม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ากลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้นั้น โรงเรียนมีการพัฒนาปรับปรุงให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และการเปลี่ยนแปลงทุกปีการศึกษา จึงมีความเป็นไปได้สูงสุด ส่วนกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพบริบทและการมีส่วนร่วม ของโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก เป็นการพัฒนาที่ต้องใช้ทรัพยากรจากหลายฝ่าย เช่น งบประมาณ แรงงาน และบุคลากร เป็นต้น และส่วนใหญ่ผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกรรมรับจ้างทั่วไป มีรายได้น้อยจึงสนับสนุนช่วยเหลือโรงเรียนได้ไม่มาก ส่งผลให้ความเป็นไปได้อาจมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

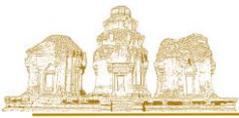
ด้านความเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารของกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนบ้านประคอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โดยรวมผลการประเมินประสิทธิภาพกลยุทธ์อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายกลยุทธ์ พบว่า กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพครูมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ ส่วนกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้เนื่องจากความเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสูงสุด คือ การพัฒนาคุณภาพครู หากครูเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถทันสมัยและหลากหลายในการพัฒนาคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียน ก็จะส่งผลให้การพัฒนาคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียนบรรลุเป้าหมาย ส่วนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เนื่องจากผู้เรียนเป็นผู้รับบริการจากโรงเรียน หากแหล่งบริการหรือโรงเรียนมีคุณภาพจะส่งผลให้ผู้เรียนส่วนใหญ่มีคุณภาพด้วย

ด้านความเป็นประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติของกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนบ้านประคอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โดยรวมผลการประเมิน

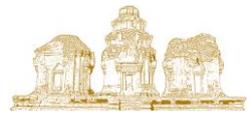

ประสิทธิภาพกลยุทธ์อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายกลยุทธ์ พบว่า กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพครู ส่วนกลยุทธ์ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ทั้งนี้เนื่องจากการดำเนินงานจะบรรลุวัตถุประสงค์ได้มากน้อยเพียงใด นั้นขึ้นอยู่กับคุณภาพการบริหารจัดการ ดังนั้นการพัฒนาคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียนให้เกิดประสิทธิภาพ ผู้ปฏิบัติจึงต้องอาศัยคุณภาพการบริหารจัดการมากที่สุด ส่วนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนนั้น เป็นผลลัพธ์ที่มาจากการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการและการพัฒนาคุณภาพครู ตามลำดับ

ด้านความถูกต้องและเหมาะสมของกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนบ้านประคอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โดยรวมผลการประเมินประสิทธิภาพกลยุทธ์อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายกลยุทธ์ พบว่า กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพครูมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ส่วนกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้เนื่องจากการพัฒนาคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียนต้องอาศัยครูผู้จัดการเรียนรู้ หรือเป็นผู้ปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ทันทสมัย มีจิตวิทยาในการจัดการเรียนรู้และพัฒนาการของผู้เรียนเป็นอย่างดี ดังนั้น การพัฒนาคุณภาพครูจึงมีความถูกต้องและเหมาะสมสูงสุดในการนำไปพัฒนาคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เนื่องจากผู้เรียนเป็นผู้รับบริการ ได้รับความรู้และประสบการณ์ เพื่อพัฒนาศักยภาพ เพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ และเมื่อปรับปรุงแก้ไขกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนบ้านประคอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ได้จริงจากการประชุมระดมสมองของผู้เกี่ยวข้อง เพื่อตรวจประเมินกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนบ้านประคอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และได้นำกลยุทธ์ไปใช้พัฒนาคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียน พบว่า ผลการเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ความสามารถด้านการอ่าน (Reading Test : RT) ของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยรวมปีการศึกษา 2564 เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2563 ร้อยละ 4.03 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยปีการศึกษา 2564 เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2563 ทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นสูงสุด ได้แก่ ด้านอ่านรู้เรื่อง ร้อยละ 5.27 รองลงมา ได้แก่ ด้านอ่านออกเสียง ร้อยละ 2.80 ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศทั้งรายด้านและโดยรวม และค่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (National Test : NT) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยรวมปีการศึกษา 2564 เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2563 ร้อยละ 3.85 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยปีการศึกษา 2564 เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2563 ทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นสูงสุด ได้แก่ ภาษาไทย ร้อยละ 7.58 รองลงมา ได้แก่ คณิตศาสตร์ ร้อยละ 0.11 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของนิรันดร์ ตั้งธีระบัณฑิตกุล และคณะ (2543: บทคัดย่อ) พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การเปิดรับสื่อมวลชน นิสัยรักการอ่าน การเสริมแรงของผู้ปกครอง การเสริมแรงของครู ตัวแปรทั้ง 6 นี้ มีอำนาจการพยากรณ์ที่มีผลต่อคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ในระดับมาก โดยได้สร้างสมการพยากรณ์ทั้งคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานไว้ด้วย และผลการวิจัยของจันทร์ดี แสงห้าว (2558: 149-151) พบว่า ครู

ภาษาไทย ผู้เรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความต้องการหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการใฝ่รู้ของผู้เรียน ในการประเมินผล การกำหนดวิธีการประเมินผล และการบริหารจัดการซึ่งผลการประเมินคุณภาพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผู้เรียนมีทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและลักษณะการใฝ่รู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความคิดเห็นต่อการเรียนด้วยหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนผลการเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Education Test : O - NET) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยรวมปีการศึกษา 2564 ลดลงจากปีการศึกษา 2563 ร้อยละ 4.99 เมื่อพิจารณาเป็นรายวิชา พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานเพิ่มขึ้น 1 วิชา และลดลง 3 วิชา โดยวิชาที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยปีการศึกษา 2564 เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2563 สูงสุด ได้แก่ วิชาคณิตศาสตร์ ร้อยละ 6.25 ส่วนวิชาที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยปีการศึกษา 2564 ลดลงจากปีการศึกษา 2563 มากที่สุด ได้แก่ วิชาวิทยาศาสตร์ ร้อยละ 11.23 รองลงมา ได้แก่ วิชาภาษาอังกฤษ ร้อยละ 10.50 และวิชาภาษาไทย ร้อยละ 4.49 ตามลำดับ ซึ่งปีการศึกษา 2564 วิชาภาษาไทยมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศ ทั้งนี้ เนื่องจากในปีการศึกษา 2564 เกิดการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ส่งผลกระทบต่อการจัดการเรียนรู้ และการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ไม่เต็มที่ การประกาศหยุดเรียนบ่อยเพื่อเฝ้าระวังและป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อโรค ดังนั้น จึงมีผลต่อระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มาลินี ระถิ (2557: 171-178) พบว่า ครูมีปัญหาในการจัดการเรียนรู้ในระดับมาก และมีความต้องการแนวทางการพัฒนาทักษะการสอนเขียนสื่อความในระดับมากที่สุด ผู้เรียนมีคะแนนทดสอบทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด และมีคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ และรูปแบบการเรียนการสอนเขียนสื่อความ และเสริมสร้างคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น โดยมีการสอดแทรกกิจกรรมเสริมสร้างลักษณะการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียนอยู่ในแต่ละขั้นตอนกิจกรรม และนอกจากนี้รูปแบบการเรียนการสอน ทำให้ผู้เรียนมีคะแนนทดสอบการเขียนสื่อความหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถเสริมสร้างคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียนได้ในระดับที่สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด และผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และผลการวิจัยของดวงฤทัย รวาระวินทร์ (2557: บทคัดย่อ) พบว่า การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ สำหรับผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรียงความสำคัญจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านมีนิสัยรักการอ่าน ด้านมีความอยากรู้ อยากเห็น ด้านมีความตั้งใจอย่างมีสติ ด้านเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น ด้านชอบค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ด้านมีนิสัยชอบจดบันทึก ด้านมีเหตุผลตามลำดับ และเมื่อประเมินความพึงพอใจของครูและบุคลากรต่อกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนบ้านประคอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาระดับโรงเรียนทั้งผู้บริหารสถานศึกษา ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับทางโรงเรียน ควรให้ความสำคัญกับการสร้างความรู้ ความเข้าใจที่ตรงกันจึงจะทำให้ผู้เรียนเป็นบุคคลที่ใฝ่เรียนรู้ และเห็นผลในทางปฏิบัติ

1.2 ผู้บริหารและผู้นำทางการศึกษาที่มีบทบาทและหน้าที่ในการจัดการศึกษาควรใช้ภาวะผู้นำ และใช้ศักยภาพในการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมในการพัฒนาผู้เรียน จัดสรรทรัพยากรให้กับโครงการที่คุ้มค่า เพื่อให้ผู้เรียนมีความภาคภูมิใจในอัตลักษณ์แห่งตนสู่สังคมอย่างมีคุณภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการนำเอาผลการวิจัยไปใช้

2.1 กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนบ้านประคอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรนำไปสู่การปฏิบัติในระดับเขตพื้นที่การศึกษาในทิศทางเดียวกัน และผลักดันให้ผู้เรียนมีความภูมิใจในตนเองที่มีความรู้ ความสามารถ มีคุณภาพการใฝ่เรียนรู้และเป็นบุคคลที่มีศักยภาพ

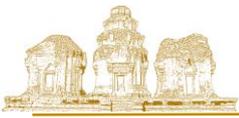
2.2 การจัดหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ควรปรับหลักสูตรให้เหมาะสมสอดคล้องกับท้องถิ่น บูรณาการหลักสูตรของโรงเรียนที่มีการปรับสมดุลของหลักสูตรแกนกลางหลักสูตรท้องถิ่นและกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียนรวมกันเป็นหลักสูตรที่เหมาะสม โดยผ่านการเรียนรู้และลงมือปฏิบัติ กิจกรรมต่างๆ ทั้งในหลักสูตรและนอกหลักสูตรตามบริบทอย่างเหมาะสมด้วยวิธีการและรูปแบบที่หลากหลาย ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ควรส่งเสริมความรู้ควบคู่คุณธรรม จริยธรรม โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวม ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญควรได้รับการส่งเสริมอย่างยิ่ง

2.3 ผู้เรียนควรเป็นผู้กำกับกับการเรียนรู้และรับผิดชอบตนเอง โดยวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือ จากแหล่งที่หลากหลายและเข้าใจหลักสูตรของโรงเรียนที่มีการเตรียมผู้เรียนสามารถแข่งขันและสร้างความเป็นเลิศได้

3. ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

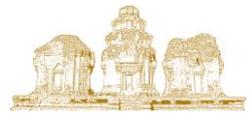
3.1 กำหนดตัวบ่งชี้พฤติกรรมที่จะทำให้บรรลุถึงคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียน ในระดับการศึกษาอื่น เช่น การกำหนดคุณภาพผู้เรียนให้มีความรับผิดชอบและมีความตระหนักถึงบทบาทการเป็นผู้เรียนที่ดี

3.2 ควรนำกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียนไปทดลองใช้ในโรงเรียนอื่น เพื่อสร้างผู้เรียนที่มีลักษณะเด่นด้านการใฝ่เรียนรู้ให้เห็นเป็นคุณลักษณะที่เด่นชัดที่เด่นชัด

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2559). แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาภาคบังคับ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560 – 2564). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กฤษมันต์ วัฒนาณรงค์. (2552). เทคนิคการสร้างแรงจูงใจใฝ่เรียนรู้. เล่มที่ 7. เทคโนโลยีการศึกษาวิชาชีพ ปีที่ 21.
- บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. (2553). ผลงานการวิจัยเรื่องปัญหาและแนวทางการพัฒนาศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 11. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- _____. (2553). การวิจัยเบื้องต้น ฉบับปรับปรุงใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปรัชญา เวสารัชช. (2545). ชุดฝึกอบรมครู : ประมวลสาระหลักการจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- พิศเพลิน เขียวหวาน และคณะ. (2546). เอกสารประกอบการฝึกอบรมหลักสูตรการวัดประเมินผลคุณธรรมจริยธรรม ตาม พ.ร.บ.2542. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- วิมลมาศ เรืองพานิช. (2557). ผู้บริหารเขาเป็นกันอย่างไร. สืบค้น 9 ตุลาคม 2563, จาก <http://jobsDB.com>.
- ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม. (2551). กลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียน : ประสบการณ์จากการปฏิบัติจริง. กรุงเทพฯ: สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน).
- สุรัสวดี อินทร์ชัย. (2554). การสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการส่งงานและผลสัมฤทธิ์ด้วยการใช้บทเรียนสำเร็จรูปอิเล็กทรอนิกส์ในรายวิชาความรู้เบื้องต้นทางรัฐประศาสนศาสตร์. รายงานการวิจัย. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่.
- อภิสิทธิ์พร สถิตภาคีกุล และคณะ (2555). รายงานการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรการผลิตครูในศตวรรษที่ 21 : กรณีศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช. นครศรีธรรมราช: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- อารี พันธมณี. (2545). ฝึกให้คิดเป็น คิดให้สร้างสรรค์. กรุงเทพฯ: ไผ่ไหม.
- Piaget. (1974). Changing Roles and responsibilities of the Elementary School Principals. Dissertation Abstracts International.
- Trilling and Faded. (2009). 21th Century Skill : Learning for life in our times. California : Jossey-Bass.

Vick and Heiberger. (2008). **The academic job search handbook**. 4thed.

Philadelphia : University of Pennsylvania Press.

Wheelen and Hunger. (2004). **Strategic Management and Business Policy**. 9thed.

Upper Saddle River, NJ : Pearson.